21/11/2022

Αγία Φιλοθέη: Η υποδοχή του ιερού σκηνώματος στην Κρύπτη της, το εκκλησάκι όπου μαρτύρησε και το σπίτι της που έγινε μουσείο (ΒΙΝΤΕΟ – ΦΩΤΟ)

/ Επικαιρότητα

Εκατοντάδες πιστοί προσήλθαν από νωρίς το απόγευμα της Κυριακής 20 Νοεμβρίου 2022 στον Ιερό Ναό της Αγίας Φιλοθέης στη Φιλοθέη για να προσκυνήσουν το ιερό σκήνωμα της Αγίας, πολιούχου της περιοχής.

- **Ρεπορτάζ – Επιμέλεια βίντεο: Ιωάννα Βουτσή / ope.gr**

Με αφορμή την συμπλήρωση 500 ετών από την γέννησή της (21 Νοεμβρίου 1522), ο **Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος** έκανε αποδεκτό το αίτημα του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ναού να μεταφερθεί προς προσκύνηση το ιερό σκήνωμα της **Αγίας Φιλοθέης**.

Η επίσημη υποδοχή του πραγματοποιήθηκε την Κυριακή στον τόπο προσευχής της Αγίας, την επονομαζόμενη **«Κρύπτη της Αγίας Φιλοθέης»**, η οποία συνδεόταν μέσω υπόγειας σήραγγας 300 μέτρων με το **Μετόχι των Εισοδίων της Θεοτόκου Αμαρουσίου**. Στο Μετόχι που η Αγία έζησε κατά τους τελευταίους μήνες της ζωής της, εκοιμήθη και ετάφη και εκ του οποίου το άφθαρτο και μυροβλύζον ιερό λείψανό της μετεκομίσθη το 1591 στο **Καθολικό της Ιεράς Μονής Αποστόλου Ανδρέου Αθηνών** και εξ αυτού στον **Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών** το 1862.

Το ιερό σκήνωμα μεταφέρθηκε με στρατιωτικό όχημα και συνόδευσε ο **Προϊστάμενος του Μητροπολιτικού Ναού Αθηνών, Αιδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Θωμάς Συνοδινός**.

(Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης)

Στην υποδοχή παρέστησαν οι **Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Κηφισίας, Αμαρουσίου, Ωρωπού και Μαραθώνος κ. Κύριλλος, Νέας Ιωνίας, Φιλαδελφείας, Ηρακλείου και Χαλκηδόνος κ. Γαβριήλ και Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Κωστής Χατζηδάκης, η Υφυπουργός Υγείας κ. Ζωή Ράπτη, ο**

κ. Γιώργος Κουμουτσάκος Βουλευτής ΝΔ, ο Δήμαρχος Φιλοθέης – Ψυχικού κ. Δημήτρης Γαλάνης, εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, τοπικών Συλλόγων και Φορέων, κλήρος και λαός.

(Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης)

Έπειτα από μία σύντομη δέηση στην **«Κρύπτη»**, υπό τον ήχο της **Φιλαρμονικής του Δήμου Φιλοθέης – Ψυχικού** και την συνοδεία αγήματος του Λιμενικού Σώματος, Προσκόπων από το 1ο Σύστημα Προσκόπων Φιλοθέης, Αεροπροσκόπων από το 2ο Σύστημα Αεροπροσκόπων Φιλοθέης, Οδηγών από το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού Φιλοθέης και ενοριτών-εθελοντών με παραδοσιακές ενδυμασίες, η λάρνακα λιτανεύθηκε από τον **Καθηγούμενο Πανοσιολ. Αρχιμ. κ. Γρηγόριο Λιέπουρη και ιερομόναχους της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου – Αγίας Φιλοθέης Αμαρουσίου** και τοποθετήθηκε στο κέντρο του Ναού. Αμέσως μετά τελέσθηκε ο Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός, χοροστατούντος του **Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κηφισίας** και συγχοροστατούντος του **Σεβασμιωτάτου Θεσσαλιώτιδο**ς.

(Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης)

Ο **Σεβασμιώτατος κ. Κύριλλος** στην ομιλία του αναφέρθηκε στην θέση της γυναίκας την εποχή που έζησε και έδρασε η **Αγία Φιλοθέη**, τονίζοντας ότι η **Εκκλησία** εξύψωσε την γυναίκα στο πρόσωπο της **Παναγίας**, η οποία κατέχει τα δευτερία της Τριάδος. Σημείωσε, επίσης, ότι η **Εκκλησία** τιμώντας την **Αγία Φιλοθέη** αποδεικνύει ότι η χριστιανή γυναίκα μπορεί να μεταμορφώσει την κοινωνία μέσα από τα έργα αγάπης και προσφοράς, όπως η Αγία στην εποχή της. Ακόμη, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο φιλανθρωπικό έργο και την κοινωνική προσφορά της Αγίας και ευχήθηκε *«η Αγία Φιλοθέη να μας χαρίζει δύναμη και υγεία και να στερεώνει την πίστη μας, ώστε να ανταπεξέλθουμε στις δυσκολίες των καιρών»*.

Ακολούθως τελέσθηκε **Ιερά Αγρυπνία** ιερουργούντος του **Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμοθέου**.

(Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης)

Το πρωί της Δευτέρας 21 Νοεμβρίου 2022 τελέσθηκε η **Ακολουθία του Όρθρου και η Θεία Λειτουργία από τον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Εισοδίων της Θεοτόκου – Αγίας Φιλοθέης Αμαρουσίου κ. Γρηγόριο Λιέπουρη**, ενώ το απόγευμα τελέσθηκαν οι Ακολουθίες του Εσπερινού και της Ιεράς Παράκλησης στην **Αγία Φιλοθέη**, χοροστατούντος του **Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμοθέου**.

Ακολούθησε η αναχώρηση του ιερού σκηνώματος, για να επιστραφεί στον **Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών**, όπου φυλάσσεται.

Το εκκλησάκι όπου μαρτύρησε η Αγία Φιλοθέη

Το εκκλησάκι του **Αγίου Ανδρέα** δημιουργήθηκε από την **Αγία Φιλοθέη** στα χρόνια της Τουρκοκρατίας (16ος αιώνας). Παλαιότερα αποτελούσε το καθολικό μονυδρίου, το οποίο ήταν μετόχιο της μονής της **οσίας Φιλοθέης Μπενιζέλου** στην **Αθήνα**.

Ο ναός είναι ρυθμού βασιλικού, τρίκλητος, καμαροσκέπαστος. Είχε ξύλινη στέγη και στο εσωτερικό του βρίσκονται έξι μαρμάρινοι κίονες. Κάτω από το δάπεδο διακρίνονται τάφοι. Το εκκλησάκι αναστηλώθηκε το 1942 από τον Αναστάσιο Ορλάνδο και αγιογραφήθηκε από τον ζωγράφο **Φώτη Κόντογλου**. Στο μικρό περίβολο της εκκλησίας υπάρχουν κρήνες και κίονες από την αυθεντική του μορφή.

Έξω από το ναό, στα δεξιά της εισόδου του, σώζεται η κολώνα, όπου η **Αγία Φιλοθέη** βασανίστηκε από τους Τούρκους.

Τη νύχτα της 2ας προς 3η Οκτωβρίου 1588 κατά τη διάρκεια ιερής ολονυκτίας για τη γιορτή του **πολιούχου της Αθήνας Αγίου Διονυσίου Αρεοπαγίτου**, οι Τούρκοι εισέβαλαν στον ναό, παραβιάζοντας το ιερό του χώρου, σφόδρα ενοχλημένοι από το φιλανθρωπικό έργο της **Αγίας Φιλοθέης**, αλλά κυρίως γιατί τους στερούσε υλικό γυναικών προορισμένο για τα χαρέμια τους. Αφού τη συνέλαβαν, την έδεσαν και τη μαστίγωσαν με ραβδιά αφήνοντάς την ημιθανή. Οι μοναχές την μετέφεραν στη μονή της Καλογρέζας όπου, στις 19 Φεβρουαρίου 1589, υπέκυψε στα τραύματά της.

Σήμερα, το εκκλησάκι λειτουργεί κανονικά με έντονη χριστιανική, αλλά και φιλανθρωπική δράση, είναι ζωντανός πυρήνας σε μια περιοχή που έχει ανάγκη την ανθρώπινη βοήθεια. Αν και πνιγμένο σε ένα δρόμο, μάλλον εγκαταλελειμμένο, υπάρχει για να μας θυμίζει τη δράση της γυναίκας που υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες ευεργέτιδες της πόλης των **Αθηνών**. Βρίσκεται επί της οδού

Λευκωσίας 40 πολύ κοντά στην πλατεία Αμερικής.

Παρακολουθήστε το αφιέρωμα του δημοσιογράφου **Δημήτρη Στρουμπάκου** από το αρχείο του **Πρακτορείου «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» (ope.gr)**:

Το σπίτι της Αγίας Φιλοθέης που έγινε μουσείο

Στην «καρδιά» του ιστορικού κέντρου της **Αθήνας**, στην οδό Αδριανού, υπάρχει το αρχοντόσπιτο των **Μπενιζέλων**.

Το αρχοντικό που μεγάλωσε η **Αγία Φιλοθέη** αποτελεί χαρακτηρισμένο ιστορικό διατηρητέο μνημείο και μοναδικό σωζόμενο δείγμα αρχοντικής κατοικίας των μεταβυζαντινών χρόνων για την περιοχή της **Αθήνας.**

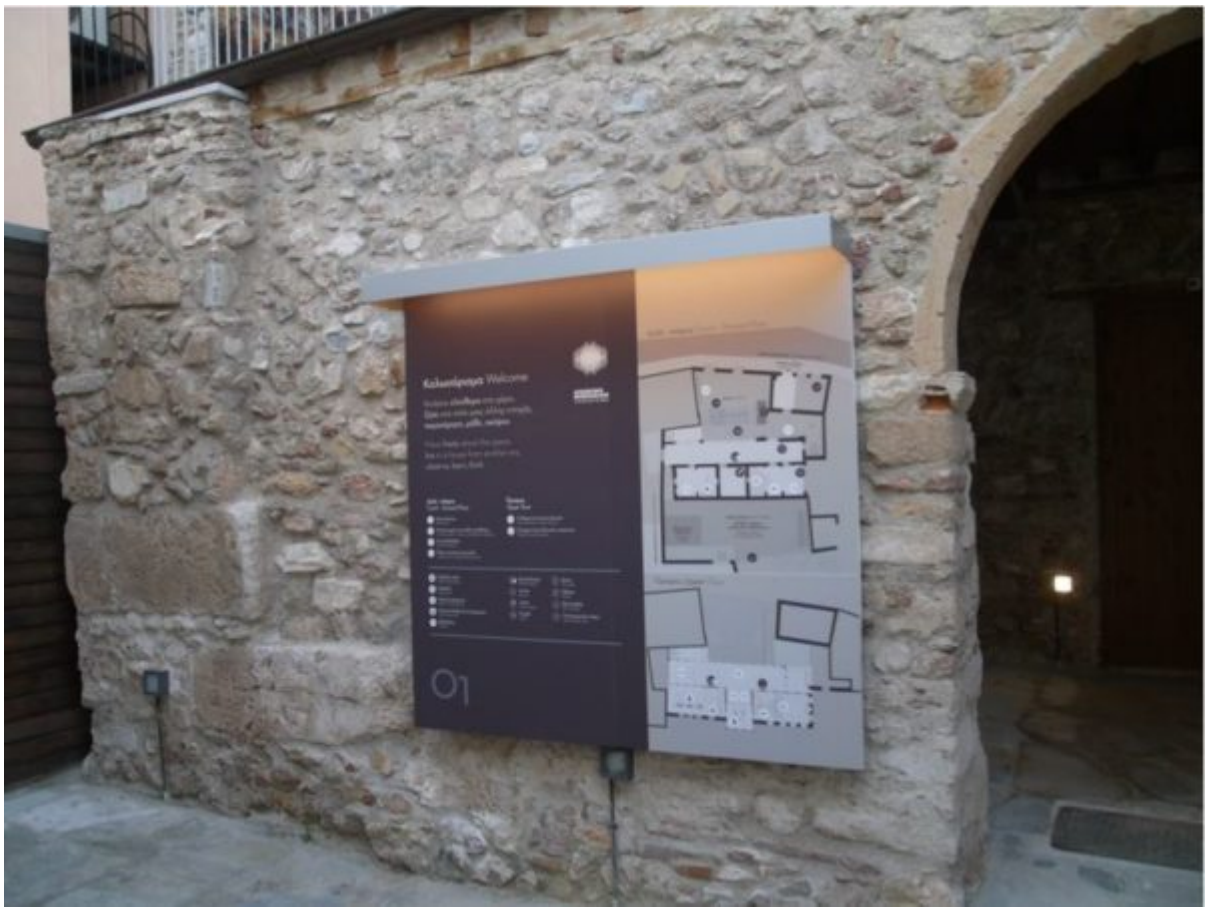

Σύμφωνα με το Νόμο 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», πρόκειται για αρχαίο μνημείο και έχει διαμορφωθεί σε επισκέψιμο μνημείο, σε ένα μουσείο του εαυτού του, προκειμένου να αποδοθεί στο κοινό.

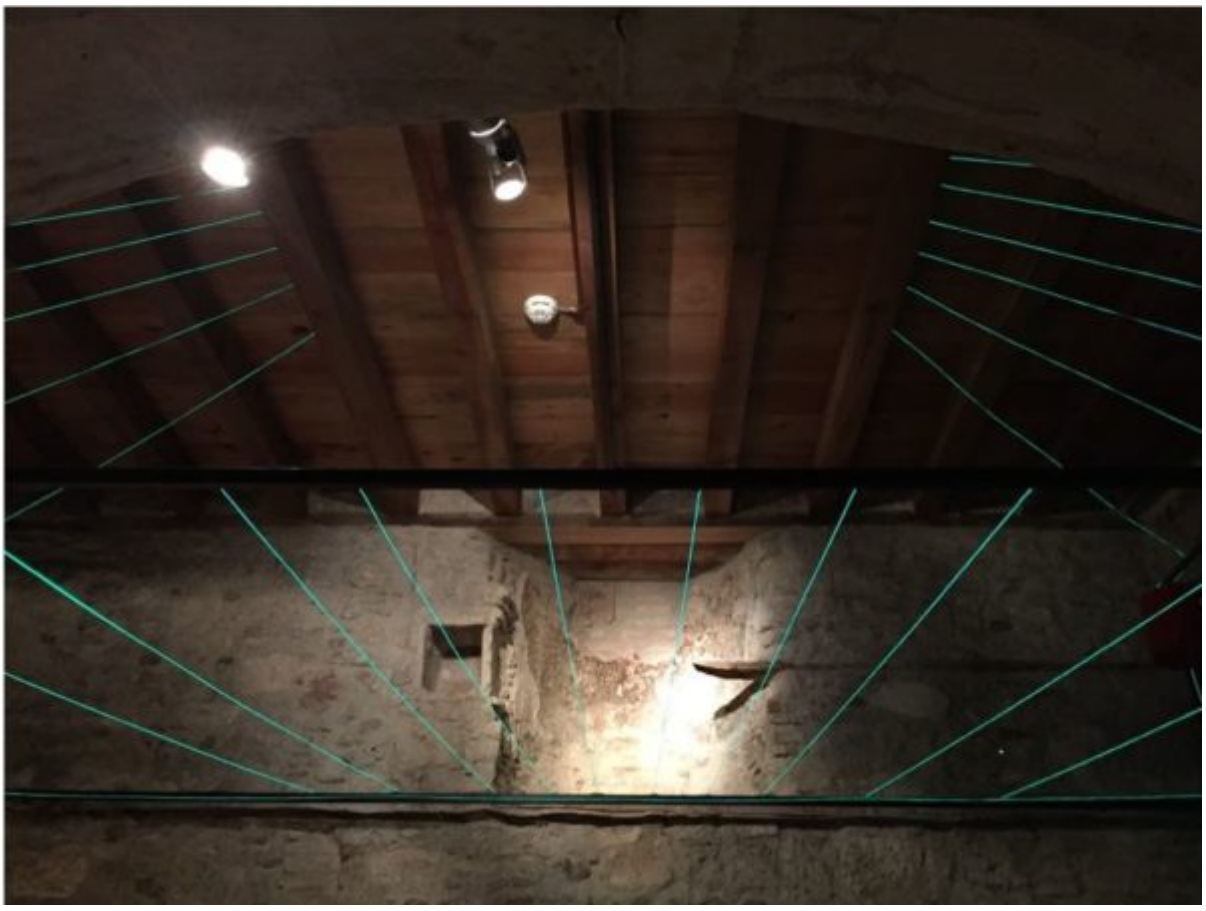

Ο ιδιότυπος μουσειακός χώρος που δημιουργήθηκε στην καρδιά του ιστορικού κέντρου της πρωτεύουσας καλεί τον κάτοικο της πόλης αλλά και τον περαστικό ταξιδιώτη να τον επισκεφτεί, αλλά πρωτίστως να δράσει στο χώρο και να βιώσει την ατμόσφαιρα του σπιτιού της Οθωμανικής περιόδου, του πιο παλιού σπιτιού που σώζεται στην **Αθήνα**. Σειρά μουσειακών παρεμβάσεων: εποπτικό υλικό, βιντεοπροβολές, ηχητικές εφαρμογές και ψηφιακά διαδραστικά εκθέματα παρέχουν πληροφορίες γι’ αυτό αλλά και για την ιστορική πραγματικότητα που το δημιούργησε, καθιστώντας το νοηματικά προσβάσιμο από όλους.

Η ερμηνεία του μνημείου, ωστόσο, δεν βασίζεται μόνο στη λεκτική και άλλη πληροφόρηση που παρέχει, αλλά και στη βιωματική εμπειρία του επισκέπτη που θα θελήσει να περάσει κάποιο χρόνο εκεί. Κεντρικό μήνυμα προς αυτόν: ***Κινήσου ελεύθερα στο χώρο, ζήσε στο σπίτι μιας άλλης εποχής, παρατήρησε, μάθε, σκέψου***.

Ο επισκέπτης δρώντας στο χώρο θα χρησιμοποιήσει για τις δικές του ανάγκες τα χαμηλά και ευέλικτα ως προς τη χρήση τους «έπιπλα», τα τόσο διαφορετικά από αυτά που έχει συνηθίσει, θα διαισθανθεί την «προστασία» που ο υψηλός μαντρότοιχος του προσφέρει ακόμα και σήμερα από την πολύβουη πόλη, θα έχει την εμπειρία ενός ιδιωτικού χώρου που επιτρέπει / επιβάλλει το αέναο πέρασμα από τον ανοιχτό, στον ημιυπαίθριο και στον εσωτερικό, κλειστό χώρο, μιας αρχιτεκτονικής ενότητας πολύ αλλιώτικης από τις κατοικίες που η σύγχρονη ζωή έχει διαμορφώσει, θα ακούσει λιγότερο ή περισσότερο ηχηρά τις ιστορίες που το ίδιο το μνημείο τού αφηγείται.

Η μελέτη, η οποία εγκρίθηκε από το **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού** και το έργο για την απόδοση μουσειακής χρήσης στο μνημείο έγιναν με τη φροντίδα της **Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών**. Το έργο «Ανάδειξη του αρχοντικού των Μπενιζέλων» εντάχθηκε στο Ε.Π. «Αττική 2007-2013» (ΕΥΤΟΠ/Α/ΑΤΤ77/388/29-1-14) και υλοποιήθηκε με συγχρηματοδότηση από το

ΕΣΠΑ. Τη μελέτη εκπόνησε το αρχιτεκτονικό γραφείο Κίζη και το έργο πραγματοποίησε η εταιρεία TETRIX S.A.

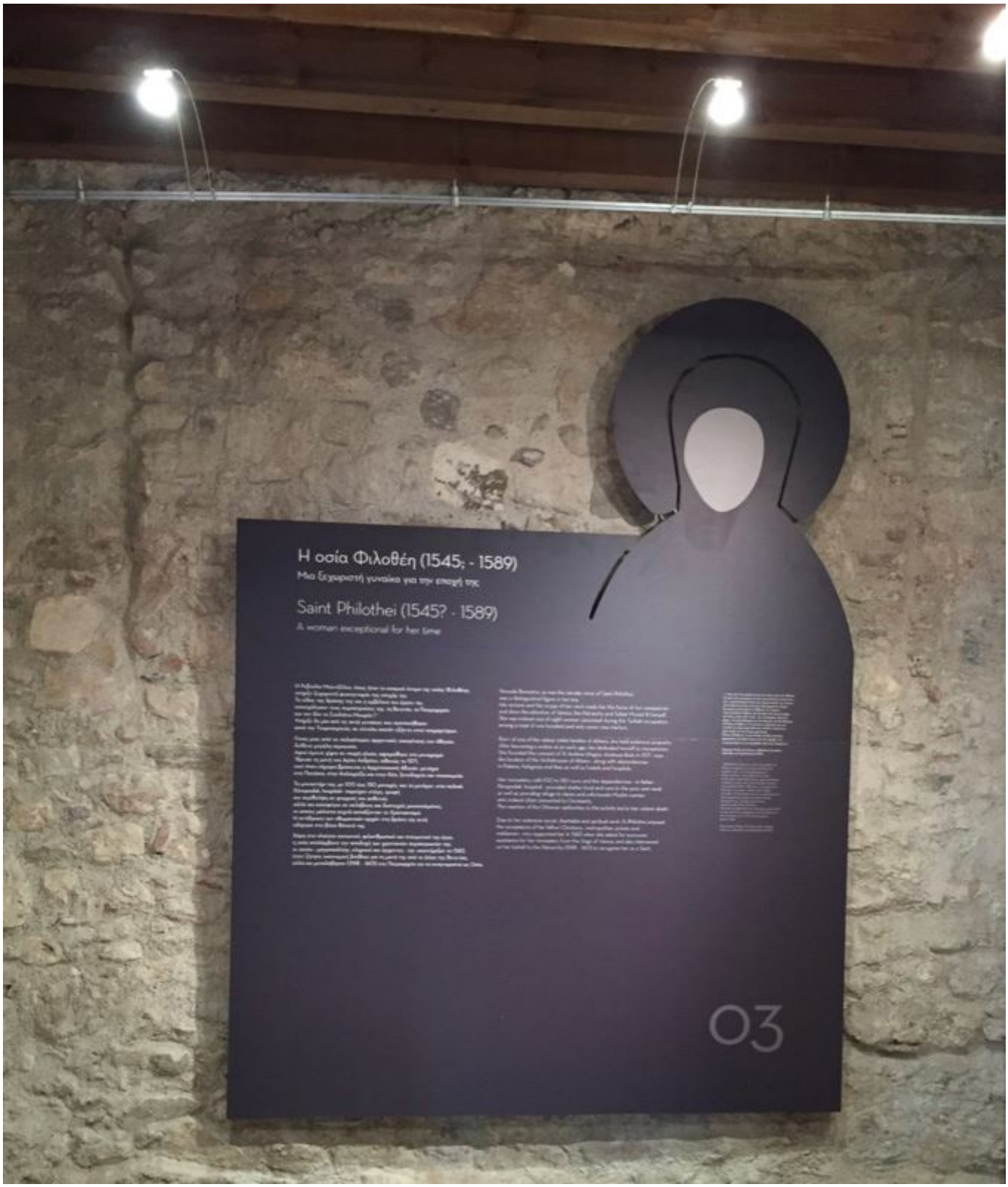

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Αγία Φιλοθέη: Η Κυρά των Αθηνών επιστρέφει στην Κρύπτη της και μια ιστορία από τη πένα του Φώτη Κόντογλου

Ημερίδα για τα 500 χρόνια από τη γέννηση της Αγίας Φιλοθέης

Αγία Φιλοθέη: Η Φιλοθέη υποδέχθηκε το ιερό σκήνωμα της Αγίας Προστάτου της – Η Κυρά των Αθηνών επέστρεψε στην Κρύπτη της (ΦΩΤΟ)